

Izložba povodom Dana žena

# Intimne maramice, gratis!



studentski kulturni centar rijeka



galerija  
skc

UNIRI

# Intimne maramice, gratis!

Djelići intimnosti umjetnica pruženi su vam na konzumiranje i to gratis. Različitim individualnim pristupima i radovima, **osobno** se **javno** dijeli publici. Provirite stoga u raznovrsnost razmišljanja i propitivanja patrijarhalne pozicije definiranja koncepta ženskosti i uvidjet ćete **različita umjetnička suprotstavljanja** tom iskrivljenom patrijarhalnom pogledu. Uvidjet ćete i kroz što naše odabrane umjetnice prolaze na putu otkrivanja vlastitog identiteta i s kojim se sve konfliktima bore.

Uz tematski fokus na društvenu *misinterpretaciju ženskosti*, izložbom povodom Međunarodnog dana žena predstavljamo vam **umjetničko propitivanje autoriteta** koji i dalje kreiraju i u javnom prostoru nameću *retradicionalizaciju ženske ideologije*. Nudimo vam **bijes generiran stvaralaštvom** koji vas može dodatno potaknuti na vlastito izražavanje. Jer, kao sredstvo borbe, umjesto bijesa, odabrani radovi pokazuju snagu mekoće, koju za razliku od maramica, nije toliko lako raskinuti.

Izložba okuplja 12 umjetnica i jednog umjetnika iz cijele Hrvatske (**Ivori Sošić, Aneli Sošić, Tonka Špoljar, Korina Hunjak, Valentina Vukmanić, Tanja Blašković, Lucija Brkić, Jelena Kovačev, Nika Zubović, Jessica Gobert, Ivana Babić, Ivona Grgas-Roknić i Marko Drmać**).

Predstavljaju se sa slikarskim, crtačkim, fotografskim, kiparskim, tekstilnim i video radovima.

## **Selekcija radova, koncept, popratni tekstovi i postav:**

Galerijski tim: Katarina Erak i Dominik Višnjic  
Savjet Galerije SKC: Dora Križnik, Claudia Bošković,  
Katarina Bošnjak, Petra Radić, Ana Ptičar i Ela Novosel

## **Supervizija: Jana Ažić, SKC**

## **Dizajn vizuala i kataloga:**

Lana Deković

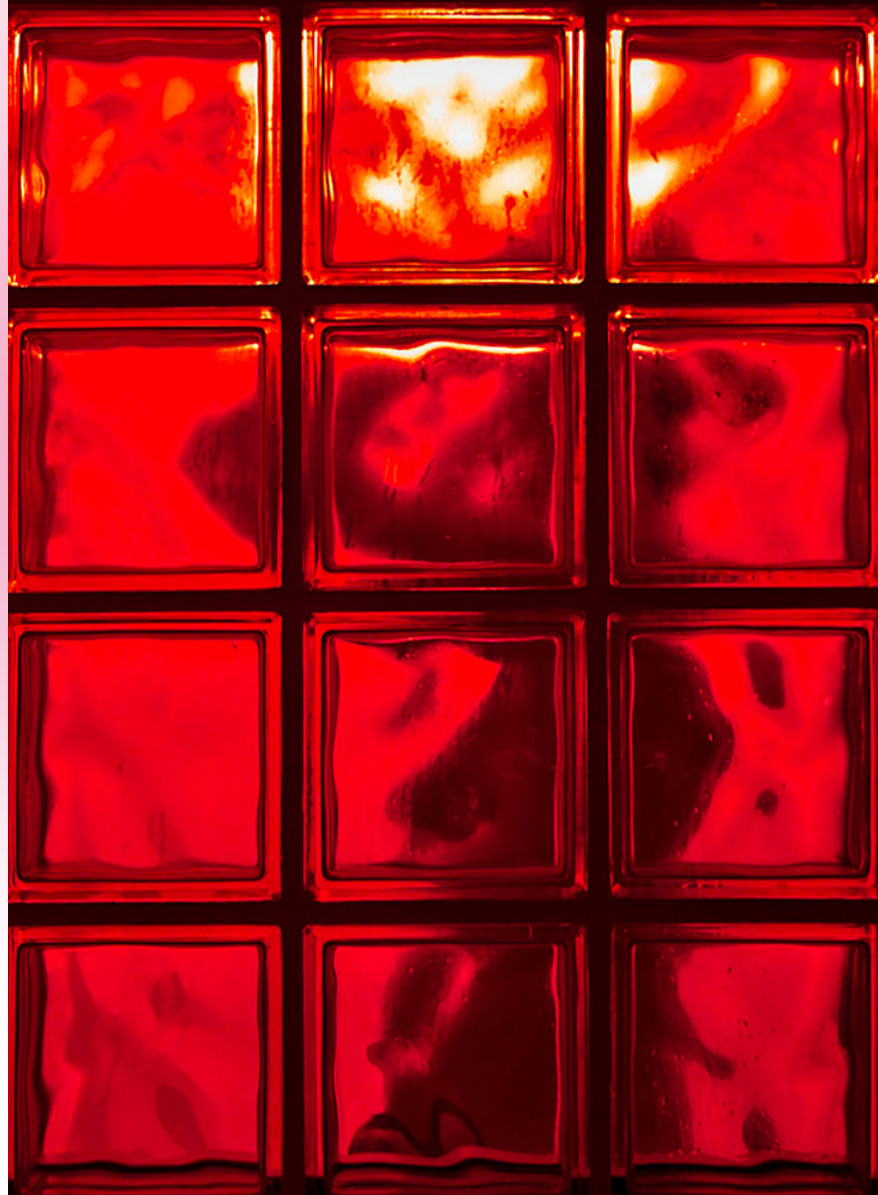
**U vizualu i katalogu korištena fotografija Sunčice Uličnik**

**U Rijeci, ožujak 2024.**

Ivana Babić

## *Ružičaste naočale: Paradoks Intimnosti, fotografija*

Je li ženskost biti ono što jesi ili je sakriti se u svoja četiri zida da te ne osude? „Paradoks intimnosti“ je serija fotografija o ljubavi i izazovima Queer partnerstva. Posvećena je onima koji čuvaju svoje ranjive trenutke od javnosti i osude. Ona je tako bliska, tu, u potpunosti ju poznajem, no istovremeno u potpunosti mi je nepoznata u odnosu na ono što znam. Stakleni blokovi, poput barijere simboliziraju prepreke s kojima smo se suočavale kao partnerice, ali transparentnost našeg odnosa koju smo dijelile jedna s drugom. Kontrast toplih tonova ne označava samo nježnost, već i konflikt, odražavajući radosti, boli, ekstaze i agonije odnosa. Ova priča otkriva nesavršenosti. Ponekad sebi bliske osobe gledamo kroz „ružičaste naočale“, zanemarujući nesavršenosti, kroz iskrivljenu stvarnost, u iluziji. Ovaj rad nije samo oda ljubavi, već i priznaje vlastite unutarnje borbe i sumnje kroz paradoks intimnosti.



**Aneli Sošić**

***Maternica, toliko  
različitih osjećaja,***  
instalacija

***Uši mi krvare,*** instalacija

***Ljubičasto ubojstvo,***  
instalacija

Aneli Sošić svojim radovima istražuje intimni ženski svijet, predstavljajući njegovu emocionalnu složenost. Instalacijama bilježi intenzivne osjećaje nelagode i ljutnje, baveći se ženskim stanjima i društvenim očekivanjima. Promišljajući reprezentaciju menstruacije i maternice u reklamama za uloške, ali i propitujući stereotipne izjave u različitim životnim situacijama, autorica duboko zadire u društvene norme i očekivanja nametnuta ženama. Ne govorite nam kako se (ne) trebamo obući, ne govorite nam da šutimo, ne govorite nam koliko partnera možemo imati, ne govorite nam kako se moramo ponašati, ne govorite nam kad moramo radati!



Ivori Sošić

*Kažu mi da izgledam  
kao moje mame mama, 2023.*

Ekperimentalni film (5'26")

Doticanjem teme generacijske traume kao jednog od učestalih pojava unutar ženskog iskustva, umjetnica Ivori Sošić u svome se eksperimentalnom filmu „Kažu mi da izgledam kao moje mame mama“ (2023.) bavi svojim odnosom s majkom i bakom. Autorica ovim djelom progovara o svom procesu emancipacije i razbijanja začaranog kruga negativnih obrazaca ponašanja koje je, kao i većina djevojaka, kroz odrastanje nesvjesno preuzela od svoje majke i bake. Usprkos ljutnji zbog njihovih postupaka prema njoj, ali i samima sebi, autorica pronalazi razumijevanje za iste te istražuje ljubav koja je temelj njihova odnosa. Osvješčujući preuzete obrasce ponašanja, Sošić uviđa da je granica između nje i njezine majke i bake često zamućena ili nepostojeća te propitkuje vlastiti identitet tražeći tko je ona kada je lišena njihovih preuzetih iskustava. Govori li iz nje njezin glas ili glas njezine majke ili bake? Jesu li njezini strahovi i snovi samo njezini ili su i njihovi? Što im sve duguje? Od čega bježi? Čemu se vraća?



# Jelena Kovačev

## *Babine ruke,* umjetnička knjiga

Autorica rad posvećuje bliskom odnosu, sjećanju i rukama. Rad čine skenirani crteži, zapisi pitanja i snatrenja o gubitku i dvije priče o dvije bake isprepleteni u kompoziciju koja čini knjigu. U umjetničkoj knjizi koja je u stilu harmonike, očituje se asocijativni stil i spontani izraz koji nosi u sebi emocionalni izraz bez oklijevanja. Autorica svojim radom postavlja pitanje; zašto se ustručavati izraziti sve o dvjema ženama koje u svojim rukama i životima kriju bezbrojne priče?



**Jessica Gobert**  
***Frenzy*, tuš na papiru**  
***Claire André*,**  
**tuš na papiru**  
***The Make-up Table*,**  
**tuš na papiru**

Jessica Gobert svojim radovima iz različitih kadrova prikazuje lik žene u ulogama supruge ili femme fatale. Serija slika napravljena je tehnikom tuša na papiru. Oslanjajući se na estetiku noir filma, ali i na vlastitu prošlost, autorica u slikama ističe trenutak dvosmislenosti i neizvjesnosti. Koja je priča ženskog protagonista, koje su njezine mogućnosti i nemogućnosti, živi li u paralelnom svijetu od svojeg muškog partnera? Niz simbolizama ostavlja pitanja otvorena za interpretaciju.



# Valentina Vukmanić

## *Budna sam, Volim, Svjesna sam, Ostvarujem*

### svoje snove

#### serija radova

#### fotografija, litografija

Pojam „ženskosti“ redovito se izjednačava s idejom „ženstvenosti“ koja u sebi podrazumijeva određena pravila, norme i uloge kojima bi se žena trebala pokoravati. Valentina Vukmanić svojom serijom radova u tehnici litografije i fotografije suprotstavlja se toj ideji. Riječi Budna sam (koje ujedno predstavljaju naslov prvog rada) izrezane su iz jastučnice kao simbola tradicionalne ženske uloge u spavaćoj sobi. U drugome radu, riječ Volim izrezuje se iz ukrasnog nadstolnjaka koji aludira na žensku ulogu čistačice i spremačice u vlastitom domu. Kritika ideje da je ženama mjesto u kuhinji jasno je izražena u radu Svjesna sam, gdje se riječi izrezuju iz stolnjaka. Reduciranje žena na usku paletu sposobnosti i srodnih im uloga negira njihovu kompleksnost i trpa ih u ladice premalene da bi odrazile njihovu osebnost, što rezultira potisnutom frustracijom i bijesom. Prema Freudovoj teoriji, ti se osjećaji sublimiraju i postaju

izvanredni pokretački mehanizmi u procesu stvaranja umjetnosti. Kroz svoje radove, Vukmanić progovara o iskustvu žene u okvirima koje joj nameće patrijarhalna kultura, naglašavajući nužnost oslobađanja od ustaljenih normi i pronalaženja autentičnosti kroz redefiniciju „ženskosti“. Grafika Ostvarujem svoje snove tako stoji kao testament njezina uspjeha, truda i definiranja vlastitih uloga, dodatno podcrtavajući poruku da žena može postati što god poželi. Rodne uloge ismijavaju se i postavom radova na podu, čekajući „mušku ruku“ da ih pravilno postavi na zid.





# Korin(a) Hunjak

## *Olivia i Oliver,*

### digitalni crtež

Raspravu o rodnoj (re)prezentaciji u suvremenom kvazi-tolerantnom društvu otvara Korin(a) Hunjak svojim radom pod nazivom Olivia i Oliver. Ovaj „stripovski diptih“ prikazuje proces uređivanja dviju osoba u devet kadrova, gdje oni, sadržajno i koloristički, funkcioniraju kao pozitiv i negativ. Olivia i Oliver, svojim svakodnevnim odlukama o vlastitoj prezentaciji, rastaču konvencionalne društvene ideje o ljepoti, rodu i rodnim ulogama te hrabro krče put prema boljoj i sigurnijoj budućnosti. „Oružja“ kojima se ovo dvoje ljudi iz naše svakodnevice bori protiv nametnutih društvenih normi jesu šminka, odjeća i afektacije. Tako konstruiranim maskama, slično kao i u Stilinovićevoj Geometriji krvožednosti, uloga nije promijeniti ili sakriti vlastiti identitet, već sasvim suprotno – otkriti suštinu svojih bića. Oni destruiraju društvene i kulturne ladice vlastitim „tihim ratom“ tako da oni koji dolaze nakon njih neće morati voditi isti, već samo slijediti stazu koju su utabali ljudi poput Olivije i Olivera.

OLIVIA



# Nika Zubović

## *iz serija radova Refleksije,* ulje na platnu

Autorica se predstavlja s dvije slike koje su dio njenog završnog rada sa preddiplomskog studija. Obje slike izvedene su tehnikom ulja na platnu. Radovi propituju razvoj i promjenu ženskog identiteta kroz osjećaje podvojenosti, nestalnosti i duhovnih nemira. Područje njenog interesa je istraživanje vlastitog identiteta, no koncepti su potaknuti filmom „Dvostruki život Veronike“, režisera Krzysztofa Kieślowskija. Za likovnu interpretaciju kao predloške autorica koristi prizore iz filmskih kadrova. U filmu je prikazan život žene koja se osjeća kao da uz nju živi osoba fizički identična njoj, no koja živi sasvim drugim životom. Taj osjećaj dolazi upravo od njenog vlastitog odraza u reflektivnim predmetima. Koncepti koji su proizašli iz navedenog filma dodatno su nagnali autoricu u propitkivanje osobnih psiholoških i likovnih refleksija. Što se događa vizualno i psihološki kada se jedna osoba pogleda u ogledalo može se vidjeti u refleksiji, iako su obrisi identični dojam je sasvim drugačiji.



# Marko Drmać

## Koliko su vam jabuke?, Videozapis, tekst

Autor u ovom radu zaranja u živote i iskustva prodavačica na zagrebačkim tržnicama, istražujući njihovu individualnost i nevidljive položaje u društvu. Inspiriran Ivanom Kožarićem i njegovim radom „Dolac trbuh zagrebački!“ iz 2000. godine, autor se posvetio preispitivanju osjećaja i misli zagrebačkih „kumica“ u svijetu koji se neprestano mijenja, suočavajući se sa socijalnim, ekonomskim i društvenim izazovima.

Rad je dvodijelna kreacija koja uključuje audio-vidео projеkcije i tekstualni segment. Video se sastoji od serije statičnih kratkih snimaka koji dočaravaju svakodnevne prizore zagrebačke tržnice, prenoseći atmosferu i ritam tržničkog života. Tekstualni dio je kompilacija intervjua s radnicama, a nudi uvid u širok spektar osobnih osjećaja i stavova - od sreće i zahvalnosti do sarkazma, tuđe, i egzistencijalnog straha. Na ovaj način rad osvjetljuje složenost i bogatstvo ljudskih iskustava, a istovremeno slavi otpornost i snagu zajednice „kumica“ u srcu Zagreba.

Zagreb, Dolac, lipanj 2023.

Lilija, prodavačica na zagrebačkoj tržnici Dolac:

Živim od ovoga ali ne svojom voljom,

.

.

s vremenom sam počela živiti za ovo.

.

.

.

Splet okolnosti me doveo do toga da ne mogu nigdje drugdje naći posao.

Imena osoba su izmišljena zbog anonimnosti.

Zagreb, Dolac, lipanj 2023.

Ana, prodavačica na zagrebačkom Dolcu:

Uvijek me svi pitaju koliko je ovo koliko je ono.

.

.

Mrzim ta pitanja.

.

Reci mi koliko imaš pa ćemo se dogovoriti.

.

.

.

Kao što bi sve u životi trebalo biti. Dogovorom doći do nekog rješenja.

Imena osoba su izmišljena zbog anonimnosti.

Zagreb, Dolac, lipanj 2023.

Marica, prodavačica na zagrebačkom Dolcu:

Na tržnici se ponekad osjećam kao meteorološka stanica.

Svaki dan sam tu.

.

.

Ljudi su uvijek isti, moj raspored isti, samo se vrijeme i prognoza mijenjaju.

.

.

.

.

Kao meteorološka stanica!

Imena osoba su izmišljena zbog anonimnosti.

Zagreb, Dolac, lipanj 2023.

Ruža, prodavačica na zagrebačkom Dolcu:

Moje mišljenje da ili propadaju tržnice ili narod.

.

.

Kaj bu'mo ak' se svi u Konzumu budemo hranili,

.

.

.

.

a moj položaj će svejedno biti loš.

Imena osoba su izmišljena zbog anonimnosti.

# Lucija Brkić

## *Žena je ženi žena,*

### Ekperimentalni film 4'

Autorica je na temelju istraživanja ženstvenosti iz perioda romantizma kao polazišnu točku odabrala Rosettijevu sliku „Lady Lilith“ u kojoj je prisutan muški pogled i objektivizacija žene. Ovaj rad tako postavlja protagoniste u zadatke koje određeni pogled od njih očekuje i postavlja za pitanje što čini ženstvenost i definiciju iste unutar konteksta hiperfeminiziranog.



# Tanja Blašković, *Tepih,* *serija radova* *tapiserija*

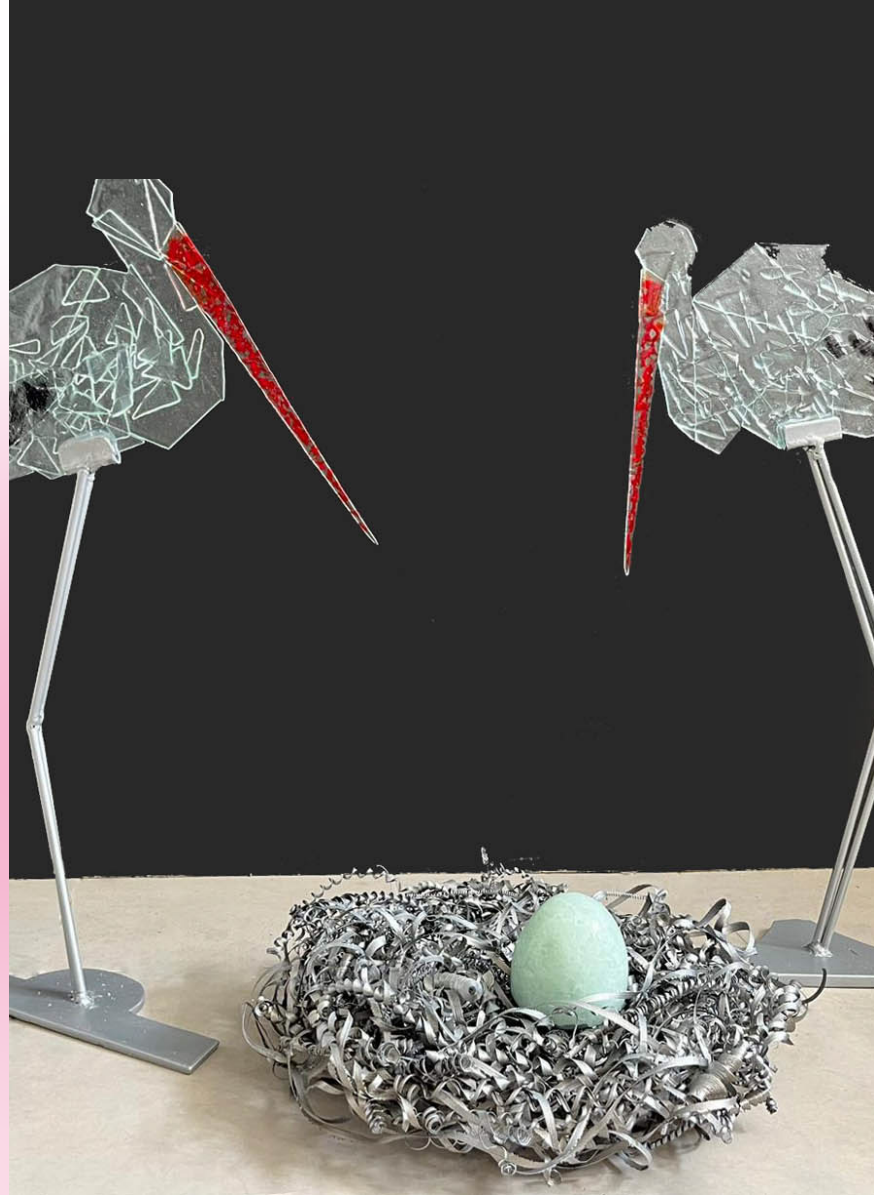
„Tepih“ predstavlja seriju tapiserija koje autorica, magistrica likovne pedagogije i svestrana umjetnica iz Rijeke, stvara tijekom prvog i drugog lockdowna. Ova kolekcija uključuje dva dovršena tepiha, jedan nedovršeni, i skice za tepih koji nikad nije realiziran, svaki s dimenzijama 100 x 80 cm. Rad se suprotstavlja tradicionalnoj podjeli na „umjetnost“ i „ručni rad“, ističući umjetnički doprinos žena kroz povijest, a koji je često bivao marginaliziran ili kategoriziran kao manje vrijedan. Motivi na tepisima prikazuju intimne trenutke autoričinih prijateljica tijekom lockdowna te nudi alternativnu perspektivu na žensku umjetnost kroz meditativni proces izrade, koji je umjetnici služio i kao utočište za mentalno zdravlje. Svaki tepih zahtijevao je preko 100 sati rada te postao simbol otpora i redefinicije umjetničkog izražaja, kao i prikaz ženskog zajedništva u izazovnim vremenima.



# Tonka Špoljar

## *Rode,* *staklo i metal*

Propitkivanjem nametnutih stereotipnih uloga žena u svome se radu pod nazivom „Rode“ pozabavila Tonka Špoljar, studentica druge godine diplomskog studija likovne pedagogije na riječkoj Akademiji primijenjenih umjetnosti i dizajna. Radi se o skulpturi koju čine dvije rode te gnijezdo s jajetom. Koristeći se tehnikom fuzije stakla, autorica izrađuje rode koje smješta na metalno postolje, dok je između njih jaje od staklene paste u gnijezdu sačinjenom pletenjem metalne špene. Zbog svoje migracije i zatim povratka kući u proljeće, roda simbolizira ponovno rođenje, novi život, jednako kao i majčinstvo zbog svoje brige o potomstvu. Međutim, ona je također i izvrsna graditeljica glomaznih gnijezda te aktivna lovkinja. Povlačeći paralelu između rode i žene, Špoljar ističe da je žena, poput rode, mnogo više od nametnute stereotipne uloge nježne majke. Rode ovdje predstavljaju i mitizaciju poroda, ukorijenjenu priču kojom djecu na svijet donose upravo rode.



# Ivona Grgas-Roknić

## *Prisilna abdikacija, kombinirana tehnika*

Autorica je inspiraciju za rad pronašla u pjesmi Gabi Novak i Radojke Šverko „Za mene je sreća“ u kojoj njih dvije propituju različite oblike sreće za ženu što uključuje i pobjedu u borbi za ženska prava.

